

A szürke lány

TÜZES LÓ

DOROS JUDIT

Először a szemüvegét ismerem fel. Mintha mit sem változott volna harminc-egynéhány éve: vastag lencse, szarukeret, előnytelen forma, feltolva az ornyergére. Már akkor is arra gondoltam, amikor mögöttem ült az iskolapadban, hogy egy ekkora szemüveg nemcsak a látást segíti, sokkal inkább azt, hogy mögé bújjon el, aki nem szeretne látszani.

Annak idején a tizenévesek kegyetlenségével vagy optimizmusával, kimondva-kimondatlanul mindenkiről alkottunk egyfajta jövőképet. Ez sokat tanul, bújja a könyveket, biztosan egyetemre megy, de vezetőnek nem való. Az már most úgy vizslatja az épp mutálni kezdő, kosznyi bajuszt eresztő fiúkat, mint azon a bizonyos dalbeli legényvásáron, azt mustrálja, melyikből lesz autószerelő, ki épít hamarabb nagyobb házat, melyiküknek lesz szebb autója. Ő majd gyorsan férjhez megy, gyerekeket

Meg se szólt, szemekbe nem nézett, közel nem sodródott. Ha nem lett volna osztálynévsor, a nevére sem emlékeznék

szül hamar, leginkább azért, hogy sakkban tartsa velük az urát, meg sátoros ünnepeken, dzsörzé kiskosztümben, hegyes orrú, lehetőleg piros cipőbe szorított lábfejekkel végigmasírozzon a kis öltönybe meg rózsaszín habos ruhába bújtatott porontyokkal, hadd lássa a falu, milyen szép család is az övék. Amaz egyik tárgyól majdnem bukik, másból viszont brillíroz, problémás eset, sokszor van az igazgatóiban, szép karrier vár rá művészként vagy vállalatvezetőként.

Ez a lány, ez a szarukeretes szemüveget viselő, nem volt semmilyen. Már ahogyan ment, közlekedett, mintha beleszürkülne a lépcsőfokokba, beleolvadna a fémkorlátba, lassú, vánszorgó léptekkel, az is maga volt a semmilyenség. Lehetőleg meg se szólt, szemekbe nem nézett, közel nem sodródott. Ha nem lett volna osztálynévsor, a nevére sem emlékeznék. Nem volt része kalandnak, közös kirándulásnak, ha lehetett, mindenből kimaradt. Ha néha-néha, nagy ritkán nevetett, akkor tűnt olybá, mintha tényleg lenne arca, másképp elrejtőzött a szemüveg és a homlokába lógó frufru mögé.

A járása nem változott, harminc-egynéhány év után is ugyan-

úgy lomhán, cammogva, behúzott vállal halad előre, nehogy feltűnjön, nehogy észrevegyék. A kisvárosi piacon vagyunk, minden és mindenki színes, hangos, csak ő marad továbbra is észrevétlen.

S akkor hirtelen megértem mindeknek az okát.

Ketten mennek előttem, egy terebélyesebb asszonysággal. Az anyja megy elől, széles gesztusokkal, mindent megfog, mindent szóvá tesz, harsányan kacag, látszik, uralja az egész placcot. Hátározottan dönt, ellentmondást nem tűrőn pakol a kosárba, amit a lánya tart mögötte. Tőle nem kérdez, kell-e alma, ennél-e banánt, vigyünk vajon káposztát, beálljunk hurkáért a sorba, vagy inkább lángost ennél? Nem. Csak a kofákkal beszél, az ismerősökkel, amit vesz, csak hátraejti a kosárba, szinte meg sem fordul.

Ugy megyek el, hogy ne kelljen valamelyik pultnál szembefordulnom velük, ne lássa, hogy megismertem, ne vegye észre a szájalmat a szememben, amiért ennyi év után, itt, ezen a tavaszi színes piacon, ebben a hömpölygő embertömegben, élükön a harsány asszony mindent elsöprő sodrával, rájöttem a semmilyenség titkára.